

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

**ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ ΣΤΑ ΤΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ
ΜΟΝΤΕΛΑ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ (ΣΤΑΔΙΑΚΗ,
ΜΕΤΑΚΕΥΝΣΙΑΝΟ, ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ
ΑΓΟΡΑΣ)**

ΕΝΩΣΗ ΠΛΗΡΩΜΩΝ (PAYMENTS UNION)

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΕΝΩΣΗ ΠΛΗΡΩΜΩΝ;

- Πρόκειται για έναν οργανισμό που λειτούργησε από τα μέσα του 1950 έως το 1958
- Είναι ένας οργανισμός παρόμοιος με αυτόν της Ευρωπαϊκής Ένωσης Πληρωμών (Ε.Ε.Π) (19-9-1950)
- Προτάθηκε γιατί η μετατρεψιμότητα συναλλάγματος δεν θα ήταν αλλιώς εφικτή, εξαιτίας της ανελαστικότητας στη ζήτηση εισαγωγών και εξαγωγών (είχε προηγηθεί ο Β παγκόσμιος πόλεμος).

Ευρωπαϊκή Ένωση Πληρωμών (Ε.Ε.Π) European Payments Union

The European Payments Union (EPU) was an organization in existence from July 1950 to December 1958, when it was replaced by the European Monetary Agreement.

Ευρωπαϊκής Ένωσης Πληρωμών (Ε.Ε.Π) (EPU)

With the end of World War II, economic depression struck Europe. Of all the non-neutral powers, only the GDP of the United Kingdom had not decreased because of the war, Germany's GDP was at its 1908 level and France's at its 1891 level. Trade was based on US dollar reserves (the only acceptable reserve currency), which Europe lacked.

Therefore, the transfer of money (immediately after each transaction) increased the opportunity cost of trading. Some trade was reduced to barter. The situation led the Organisation for European Economic Co-operation (OEEC) **to create the EPU**, all members signing the agreement on 1 July 1950. The EPU accounted for trades but did not transfer money until the end of the month. It changed the landscape from bilateral trades of necessity (trading with partners because of outstanding debts) to multilateral trades.

The EPU also forced liberalization by mandating that members eliminate discriminatory trade measures. The EPU was a general success with trade levels more than doubling during its existence. By its close in 1958, convertibility of currency was a possibility, no longer needing government permissions in European countries.

Ευρωπαϊκή Ένωση Πληρωμών (Ε.Ε.Π)

The European Payments Union (EPU) was created on 19 September 1950 by the 18 Members of the OEEC and entered into force, retrospectively, on 1 July 1950. The EPU facilitated the convertibility of European currencies by setting exchange rates that were deemed to reflect the reality of each country's economic situation. On the other hand, currency restrictions were maintained vis-à-vis the dollar area. It therefore acted as an international clearing house, helping to compensate and balance the accounts of each European country with those of its neighbours. In practice, each EPU Member set a parity between its currency and the unit of account, which was fixed in grams of gold based on the gold value of the dollar, as well as a single exchange rate.

Ευρωπαϊκή Ένωση Πληρωμών (Ε.Ε.Π)

At the end of each month, settlement of trade was carried out partly in gold and partly via the granting of credits to the EPU. The EPU's initial capital, subscribed by the United States, was used to settle with the creditors as soon as the debtors made their payments. Thanks to this system, the national central banks also made their currency available to their partners, while the Bank for International Settlements (BIS) in Basle managed the settlement transactions. Every month, the EPU calculated a net credit or debit balance for each country in relation to all the other countries in the Union.

Ευρωπαϊκή Ένωση Πληρωμών (Ε.Ε.Π)

A quota was set for each Member that represented the maximum that its account balance could attain. Adjustments, partially calculated in gold, were made depending on the monthly credit or debit balance of the country in question. Once the EPU's exchange mechanism had been shown to work, it was gradually made more flexible by the introduction of a bank arbitrage procedure, greater flexibility in the intra-European payment arrangements and the decentralisation thereof, to the benefit of the markets.

ΕΝΩΣΗ ΠΛΗΡΩΜΩΝ- ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

- ▶ Μέσω της Ένωσης Πληρωμών, οι οικονομίες μετάβασης θα ήταν ικανές να εγκαθιδρύσουν τη μετατρεψιμότητα των τρεχουσών συναλλαγών πιο γρήγορα ανάμεσα των χωρών-μελών και του υπόλοιπου κόσμου και έτσι να αποφύγουν τη μεγάλη υποτίμηση.

Επομένως πλεονεκτήματα ήταν η

- ▶ Συναλλαγματική μετατρεψιμότητα
- ▶ Οικονομική συνεργασία
- ▶ Εκμετάλλευση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων
- ▶ Δομική προσαρμογή (δομικές μεταρρυθμίσεις)
- ▶ Μείωση κοινωνικού κόστους μετάβασης

ΕΝΩΣΗ ΠΛΗΡΩΜΩΝ (PAYMENTS UNION)

- ▶ Η Ένωση Πληρωμών αποτελούσε σταθμό στη σταδιακή διαδικασία μετάβασης όσον αφορά τη μείωση κοινωνικού κόστους και τη δημιουργία προϋποθέσεων για τη συμμετοχή ως ένα πλήρες μέλος στην Ε.Ε. (τότε ΕΟΚ) [Το 1957, με τη Συνθήκη της Ρώμης ιδρύεται η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) ή «Κοινή Αγορά»].
- ▶ https://europa.eu/european-union/about-eu/history_el
- ▶ Η Ένωση Πληρωμών δεν χρειαζόταν την άρση της νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής από το κυρίαρχο κράτος.
- ▶ Η συμμετοχή των οικονομιών ώριμης αγοράς στο σχεδιασμό, στην εγγύηση και στη διοίκηση της Ένωσης Πληρωμών ήταν σημαντική.

- ▶ Η οικονομική δέσμευση για τη δημιουργία και τη διατήρηση της Ένωσης Πληρωμών θα ήταν σχετικά μικρή και θα προσέλυε οικονομική βοήθεια από οικονομίες ώριμων αγορών και από διεθνείς οργανισμούς και δεν θα είχε διαστρεβλώσει τα οικονομικά κίνητρα.
- ▶ Η Ένωση Πληρωμών στην Ανατολική Ευρώπη απέτρεψε την κατάρρευση του εμπορίου μεταξύ των δημοκρατιών αυτών.

Η ΑΠΟΡΡΙΨΗ της ΕΝΩΣΗΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

- ▶ Ωστόσο η ιδέα απορρίφθηκε.
- ▶ Οι διεθνείς οργανισμοί δεν επέτρεψαν στην ιδέα αυτή να ανθίσει, πιθανώς επειδή οι νεοσύστατες πρώην Σοβιετικές δημοκρατίες και η Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη έπρεπε να βασιστούν στο εμπόριο με τη Ρωσία για έναν αξιόλογο αριθμό χρόνων
- ▶ Επιπλέον, η Ε.Π. συσχετίστηκε με εκτεταμένους θεσμούς και συμφωνίες που είχαν βραχυχρόνιο στόχο της οικονομικής ένωσης.
- ▶ Ο μακροχρόνιος στόχος ήταν η πολιτική ένωση.

Ένωση Εκκαθάρισης (CLEARENCE UNION)

- ▶ Οι μετακενσανοί έβλεπαν τη σύσταση για την ίδρυση μιας ένωσης πληρωμών (payments union) από τους νεοκλασικούς οικονομολόγους, υπέρμαχους της βαθμιαίας (gradual) μεθόδου μετάβασης, ως ένα θετικό στοιχείο στη μεταβατική διαδικασία.
- ▶ Ήταν επικριτικοί για τον προσωρινό χαρακτήρα της ένωσης πληρωμών.
- ▶ Η ένωση πληρωμών θα είχε αναπτυχθεί, αν είχε ιδρυθεί σε μια Ανατολικοευρωπαϊκή Ένωση Εκκαθάρισης, παρόμοια με τη Διεθνή Ένωση Εκκαθάρισης που προτάθηκε από τον **Κέννεν** για το διεθνές χρηματοοικονομικό σύστημα.

Ένωση Εκκαθάρισης

- ▶ Διαμέσου της Ένωσης Εκκαθάρισης (Clearing Union), ένα σύστημα σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών θα είχε **μειώσει την αστάθεια** και τις **αρνητικές συνέπειες** που θα προκαλούνταν από το σύστημα κυμαινόμενων συναλλαγματικών ισοτιμιών.
- ▶ Μέσα από την Ένωση Εκκαθάρισης, όλοι οι συμμετέχοντες είναι νικητές που αποκομούν οφέλη.

Ένωση Εκκαθάρισης

- ▶ Το μοντέλο των μετακενσιανών πρότεινε μια προσαρμοστική στρατηγική που θα συνδύαζε το ανοικτό, αλλά ελεγχόμενο εμπόριο μαζί με προγράμματα προσαρμογής κυβερνητικών δαπανών.
- ▶ Ο συντονισμός της οικονομικής πολιτικής, έχει γίνει μια απαραίτητη κατάσταση για την επίτευξη μιας διαρκούς οικονομικής ευημερίας στο νέο παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον της εποχής.

Σοσιαλιστική Τελωνειακή Ένωση

- ▶ Συμμετοχή του ξένου κεφαλαίου στο μοντέλο της σοσιαλιστικής οικονομίας
- ▶ Οι σοσιαλιστικές τελωνειακές ενώσεις θα είχαν βασιστεί σε μία διεθνή σοσιαλιστική αγορά, που θα οδηγούνταν από έναν υπερεθνικό κορμό σχεδιασμού βασισμένο στις αρχές της συμβουλευτικής, του διαλόγου, της δημοκρατίας και της αυτονομίας ανάμεσα στα κράτη-μέλη.

Σοσιαλιστική Τελωνειακή Ένωση

- ▶ Αν οι ώριμες οικονομίες της αγοράς πράγματι επιθυμούσαν να βελτιώσουν τις πιθανότητες μιας δημοκρατικής σταθεροποίησης στις μεταβατικές οικονομίες, θα έπρεπε να τους παραγράψουν τα παλιά χρέη, να τους προσφέρουν σημαντική νέα βοήθεια και να εξαλείψουν τους δικούς τους εμπορικούς περιορισμούς.

Σοσιαλιστική Τελωνειακή Ένωση

- ▶ Αντίθετα, η φύσης της υπό όρους δανειοδότησης του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας διαβεβαίωσε τους επενδυτές ότι οι μεταβατικές οικονομίες δε θα λύγιζαν σε λαϊκές πιέσεις, ώστε να εγκαταλείψουν τις πολιτικές απότομης θεραπείας (θεραπείας ΣΟΚ).

Σοσιαλιστική Τελωνειακή Ένωση

- ▶ Τα προγράμματα χρηματοοικονομικής και τεχνικής βοήθειας του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας προς το CEEFSU (central and east european former soviet union countries) καθόριζαν ότι οι αποδέκτες δε μπορούσαν ούτε να βάλουν περιορισμούς στην ξένη, ούτε στην άμεση επένδυση, ούτε να αποθαρρύνουν την τραπεζική ανάπτυξη.
- ▶ Για παράδειγμα, οι όροι μιας συμφωνίας δανείου από την Παγκόσμια Τράπεζα περιόριζαν την ικανότητα της Πολωνικής Τράπεζας Ανάπτυξης να εκδώσει άμεσα επιδοτούμενα βιομηχανικά δάνεια.

Σοσιαλιστική Τελωνειακή Ένωση

- ▶ Επιπλέον, αυτοί οι διεθνείς οργανισμοί έκλεισαν τον δρόμο στις μεταβατικές οικονομίες από το να επιδιώξουν βαθμιαίες μεταρρυθμίσεις ή κρατικές παρεμβάσεις σκεπτόμενοι ακόμη λιγότερο την πιθανότητα του σοσιαλισμού της αγοράς.

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ PAYMENTS UNION- CLEARING UNION

PAYMENTS UNION

ΠΕΤΥΧΗΜΕΝΟ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΤΑΔΙΑΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ (GRADUALISM)

ΕΦΑΡΜΟΣΤΗΚΕ ΜΕΤΑ ΤΟΝ 2^Ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

ΟΛΕΣ ΟΙ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ

ΣΤΑΘΕΡΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΤΙΜΙΑ

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΠΛΗΓΕΙ ΑΠΟ ΤΟΝ Β ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

ΌΧΙ ΚΑΤΕΥΘΕΙΑΝ ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΑΛΛΑ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΘΕ 6 Ή 12 ΜΗΝΕΣ

ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΗ ΣΕ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ \$ ΣΕ ΤΙΜΕΣ ΑΓΟΡΑΣ

ΔΙΜΕΡΕΣ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

ΜΙΑ ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΗ ΧΡΕΙΑΖΟΤΑΝ ΜΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΣΚΟΠΟΣ ΠΑΝΤΑ ΗΤΑΝ Η ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΤΑΘΕΡΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗΣ ΙΣΟΤΙΜΙΑΣ (ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΝΑ ΜΗΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΡΙΣΚΟ) ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΟ ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΙΣΟΤΙΜΙΩΝ (ΟΠΟΤΕ ΕΤΣΙ ΘΑ ΣΤΑΜΑΤΟΥΣΕ ΚΑΙ ΤΟ PAYMENTS UNION)

ΣΤΟΧΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

12/5/2020

CLEARING UNION

ΑΚΡΙΒΩΣ ΤΟ ΙΔΙΟ ΜΕ ΤΟ PAYMENTS UNION ΑΛΛΑ ΗΤΑΝ
PERMANENT TOOL Ή MECHANISM Και όχι προσωρινο
όπως το payment union (ΩΣ ΣΤΟΧΟΣ)

Σταθερη συναλλαγματικη ισοτιμια για παντα και όχι
καποια στιγμή να περασουμε στη κυμαινομενη

Κοιταει το κοινο καλο και συμφερον της ευρωπης

Παλι 6 και 12 μηνες εκκαθαρισεις

Το υποστηριξαν ως λυση οι μετακενσσανοι

Απαραιτητο το διεθνες εμποριο να βοηθαι τις χωρες

Δεν εφαρμoστηκε ποτε

Όμως η διαδικασια αυτη εξαγει την ανεργια, φερνει
υποτιμηση νομισματος, αυξηση όμως των εξαγωγων,
μειωση των εισαγωγων και αυξηση απασχολησης
όλα αυτα επιθυμητα αποτελεσματα των
μετακενσσανων

12/5/2020